

**„Jedinec je efemérní, rasy a národy přijdou
a za čas pominou, ale lidská bytost zůstává.“**

Nikola Tesla

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

**SYMBOLISMUS
PLANETY VENUŠE**

KOSMOLOGIE

n@ – BULLETIN

Filozofie pro život – č. 112 – 25. únor 2019

Filozofie, kterou v Nové Akropolis navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ÚSTÍ NAD LABEM

www.akropolis.cz/usti

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

PhDr. Slavica Kroča, šéfredaktorka

Redakce a grafická úprava:

Mgr. Ivana Hurytová, Martina Flaitingrová,

Mgr. Aleš Gabriel, Eva Bímová

Vydává Nová Akropolis z. s.

Varšavská 19, 120 00 Praha 2

Tel.: 222 515 152, mail: nova@akropolis.cz

Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

© Nová Akropolis z. s.

Všechna práva vyhrazena. Tento bulletin nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukovány v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

před nedávnem mě zaujala myšlenka řeckého filozofa Pythagora: *Spíše si přeji hůl zkušenosti než rychlý vůz štěstí. Filozof cestuje pěšky.* Vzápětí jsem si vzpomněla na dnes v mnoha oblastech často zmiňované heslo *snadno a rychle*. A tak mě tyto dva pohledy přivedly k zamyšlení nad významem lidské zkušenosti jako takové.

Rychlý vůz štěstí se zdá být lákavým prostředkem, neboť v nás vyvolává představu, že je možné vše získat snadno a rychle, a to včetně poznání. Má však stejnou hodnotu to, co jsme získali snadno, tedy bez větší námahy, jako to, čemu jsme věnovali úsilí?

Vždy, když o něco skutečně usilujeme, vědomí je přítomné a naše jednání zanechává hluboké stopy, které můžeme nazvat zkušenostmi, zatímco bez vynaloženého úsilí hrozí, že zkušeností nedosáhneme. Získané poznatky se postupně vytratí a my si budeme počínat opět jako dříve, budeme se trápit stejnými chybami i neúspěchy. Je to jako kdybychom se stále drželi rychlého vozu v očekávání štěstí a nechtěli z něj za žádnou cenu sestoupit a začít jednat jinak.

Cestovat pěšky znamená sestoupit z vozu a kráčet životem vědomým a pozorným způsobem ve snaze vložit to, co jsme se naučili, do každodenního jednání, aplikovat to v praxi, neboť teprve tehdy získáváme zkušenosti. Již nečekáme, že budeme mít štěstí, ale stáváme se šťastnými díky zkušenostem, jichž jsme vlastním úsilím dosáhli.

Nemějme strach, že když půjdeme pěšky, půjdeme pomalu. Důležité je kráčet vědomě a mít směr. Filozofie nám prostřednictvím mnoha mudrců a učitelů radí, jakým směrem se máme vydat. Ne náhodou bývají mnozí zobrazení s holí, jež symbolizuje jejich moudrost a dosažené zkušenosti, které si nikdy nenechávali sami pro sebe, ale nabízeli je všem, kteří se vydali v jejich stopách.

S každou získanou zkušeností se stáváme lepšími, a můžeme tak být příkladem i pro ostatní.

Eva Bímová

Ředitelka Nové Akropolis v České republice

PODOBENSTVÍ O ŘEČI

Sultánovi se zdálo, že přijde o všechny své zuby. Hned po probuzení požádal vykladače snů o vyložení významu tohoto snu.

Ach, jaké neštěstí, pane! zvolal vykladač, každý ztracený zub znamená ztrátu jednoho z vašich příbuzných!

Co si to dovoluješ říkat? vykřikl rozzlobeně sultán. Ztrať se mi z očí!

A vydal rozkaz: *Padesát ran bičem pro toho drzouna!*

Byl povolán jiný vykladač snů a přiveden před sultána. Když vyslechl jeho sen, vykřikl: *Jaké štěstí, jaké velké štěstí! Náš pán přežije všechny!*

Sultánova tvář se rozjasnila a řekl: *Děkuji vám, přáteli, jděte s mým pokladníkem, vyplatí vám padesát zlatých mincí!*

Pokladník vrtěl po cestě hlavou: *Sultánův sen jste nevyložil jinak než váš kolega!*

Vykladač snů se usmál a odpověděl: *Nezapomeňte, že můžete říct hodně, záleží jen na tom, jak to říkáte!*

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Jaký otec...

Ptá se psycholog malého kluka:

Co bys chtěl dělat, až budeš dospělý?

Sním o tom, že budu vydělávat dvacet milionů měsíčně jako můj táta.

Tvůj otec vydělává dvacet milionů měsíčně? ptá se ohromený psycholog.

Ne, on o tom také sní.

Řetězová reakce

Včera jsem předstíral, že mám chřipku, abych nemusel do práce.

Dnes sedm mých kolegů zavolalo, že nemohou do práce, protože jsem je nakazil.

SYMBOLISMUS PLANETY VENUŠE

Druhá planeta naší sluneční soustavy je po Slunci a Měsíci nejjasnějším objektem na obloze. Vzhledem ke svému postavení vůči Zemi je viditelná jen večer nebo před roz-
břeskem, a proto ji nazýváme také Jitřenka
či Večernice.

Jako jediná planeta sluneční soustavy kromě Země má ženské jméno, které dostala podle římské Venuše. Tato bohyně byla původně symbolem jara a oživení přírody. Daleko známější je však jako bohyně krásy a lásky. Tyto atributy získala díky řeckému vlivu a je tedy i římskou obdobou Afrodity.

Pro starověký Řím byla spojena se samotným vznikem a založením města. Zvláštní úctě se těšila zejména v době Caesara a Augusta, v prvním století před naším letopočtem, protože rod Juliů, z něhož pocházel Caesar, od ní odvozoval svůj původ. Zakladatel tohoto rodu, Iulius, byl synem Aenea a vnukem Venuše a dardanského krále Anchisa.

Více se o bohyni krásy a lásky dozvíme v řecké mytologii jako o Afroditě, nejkrásnější ze všech antických bohyň. Její původ není zcela jasný. Podle Homéra byla dcerou nejvyššího boha Dia, podle Hesioda se zrodila z mořské pěny a vystoupila z moře na ostrov Kypr, její původ se také odvozoval od boha nebe Urana. Díky své kráse se stala jednou z nejmocnějších bohyň a jejímu kouzlu lásky nedokázali odolat lidé ani ostatní bohové. Ve své družině měla řadu pomocníků, bohyně půvabu a krásy Charitky, bohyně ročních období Hóry, bohy vášnivé touhy i boha manželství. Především však mladého boha lásky Erota, před jehož šípy nebylo úniku.

Láska byla v životě lidí i bohů vždy velmi důležitá, proto byla Afrodita vážená a uctívána.

Kdo jí prokazoval úctu a přinášel oběti, toho zahrnula svou přízní, která však byla poněkud nestálá. Někdy dokázala učinit skutečné zázraky, jaké dokáže jen láska. Například když kyperskému sochaři Pygmalionovi oživila chladnou mramorovou sochu, do které se zamiloval.

Láska má ve všech příbězích obrovskou sílu. Afrodita, podle mytologie, dokázala zamíchat osudy celého antického světa. Tento příběh začíná osudným jablkem, jimž měl syn trojského krále Paris rozsoudit, která ze tří bohyň – Héry, Athény a Afrodity – je nejkrásnější. On zvolil Afroditu, a ta mu za to slíbila nejnádhernější ze všech žen, Helenu. Pomohla mu také s jejím únosem do Tróje. Následky byly nedozírné. Helenin manžel Menelaos chtěl svou ženu zpět a vydal se

s řeckými vojsky na tažení proti Trójanům. Rozpoutala se válka, která trvala deset let. Sto tisíc mužů obléhalo město, které nakonec padlo. Afrodita sice Tróju podporovala, ale válečné umění nebylo její silnou stránkou. Přežila jen hrstka obyvatel, a ti uprchli pod vedením hrdiny Aenea do Itálie, kde založili nové království, základ budoucího Říma.

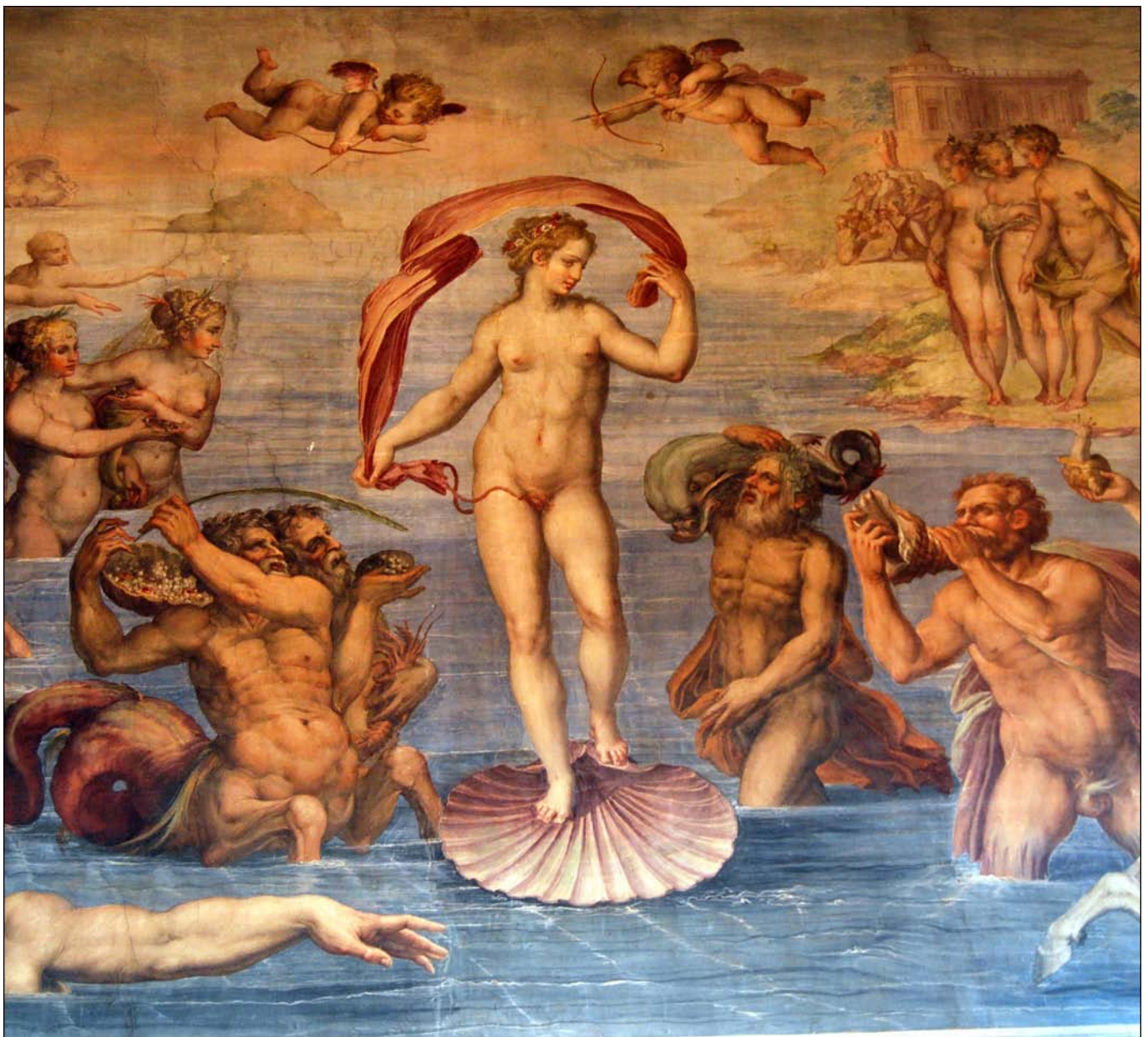
Bohyně lásky však nemá svůj počátek v antickém světě, je mnohem starší. Pravděpodobně byla původně syrsko-fénickou bohyní Astartou, a ještě dříve babylonskou Ištar.

Jako bohyně krásy a lásky byla samozřejmě také inspirací pro mnoho umělců. Sochy

a obrazy, na nichž je zobrazena, ať už jako Afrodita nebo jako Venuše, obdivujeme dodnes.

Také v astrologii planeta Venuše symbolizuje krásu a lásku. Znamení, ve kterém se Venuše nachází při našem narození, ukazuje, jaké vyznáváme hodnoty, jaké máme estetické vnímání, co vnímáme jako krásu a co nám přináší potěšení. Ovlivňuje, jaký máme šarm a charisma. Nesmíme však zapomínat na to, že skutečná krása a láska se nachází v duši člověka a odráží se na povrchu.

MUDr. Jana Hastíková

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

...bílý čaj byl díky specifickým podmínkám pěstování a lahodné chuti přezdíván čaj císařů a byl velice vzácný?

Bílý čaj se pěstuje pouze na omezeném území v Číně, na Srí Lance a v Indii. Nerozvinuté čajové lístky se sbírají v krátkém období na počátku jara, na přelomu března a dubna. Sbírají se ručně a pouze brzy ráno, když jsou ještě zavřené. Bílý čaj se vyrábí jen z pupenů s bílým chmýřím (odtud jeho název). Následně se lístky nechají lehce zavadnout a poté se usuší na slunci. Sušené lístky je nutné ještě vytřídit podle velikosti. Bílý čaj se nepraží ani se nenechává oxidovat, proto si zachovává jemné složení a jedinečnou chuť.

Šetrné zpracování uchovává velké množství antioxidantů, které působí blahodárně na naše zdraví: snižují cholesterol a vysoký tlak, působí dobře na kosti, srdce a zažívání, posilují imunitní systém a pomáhají v boji s viry a bakteriemi.

Bílému čaji jsou také prisuzovány omlazující účinky a napomáhá při redukci váhy. Dále pozitivně ovlivňuje psychiku a snižuje stres.

Nacházejí se v něm i polyfenoly, které pomáhají předcházet vzniku rakoviny. V zeleném je jich méně a v černém kvůli fermentaci žádné. Pokud jde o kofein, tak proti zelenému a černému čaji ho naopak má bílý nejméně.

Bílý čaj není určen pouze ke konzumaci, ale využívá se díky svým kvalitám rovněž v kosmetickém průmyslu.

ZE ŽIVOTA NAŠÍ ŠKOLY

NIKOLA TESLA

- FILOZOFIE
- KULTURA
- DOBROVOLNICTVÍ

V lednu naše přednáškové sály zaplnili zájemci o téma Nikola Tesla. Zájem byl tak velký, že v několika městech musely být přidány další termíny a v Brně se přednáška konala dokonce třikrát.

Co vyvolalo takový zájem o tohoto velkého vynálezce?

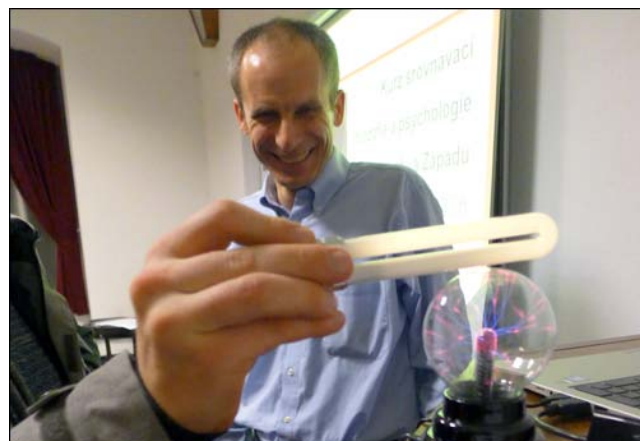
Nikola Tesla byl jedním z největších vynálezců a vědců v dějinách, zároveň však byl velmi skromným člověkem, který svou práci zasvětil především blahobytu lidstva. Nezájmal ho osobní bohatství ani sláva. Dal lidstvu velké množství vynálezů, bez kterých by náš dnešní svět byl pravděpodobně úplně jiný. Můžeme zmínit například asynchronní motor, Teslův transformátor nebo bezdrátovou komunikaci.

Přednášky byly zaměřeny na zvláštní umění, díky němuž přicházel Tesla na své objevy. Dokázal si ve své imaginaci velmi přesně vybavit přístroje včetně všech detailů, a dokázal stejným způsobem tyto přístroje i testovat. Vynález třífázového motoru, který využíval střídavý proud, popisuje těmito slovy: „Větvičkou jsem nakreslil schémata do písku tak, jak jsem je o šest let později prezentoval v Americkém institutu elektroinženýrství, a můj přítel je zcela pochopil. Představy, které jsem viděl, byly zcela ostré a jasné, měly pevnost kovu a kamene. Proto jsem mu řekl: ‚Vidíš tady můj motor; podívej, jak běží i ve zpětném chodu.‘ “

Toto umění imaginace se opíralo o schopnost řídit představy prostřednictvím pozornosti a vůle. A právě na to byla zaměřena drobná cvičení z psychologie, která byla součástí přednášky. Posluchači si sami na sobě mohli

vyzkoušet, jak mohou s pomocí pozornosti dát řád a sílu svým představám.

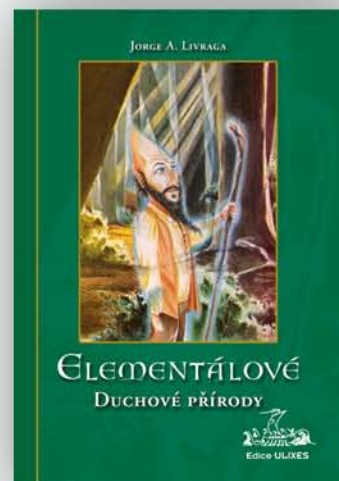
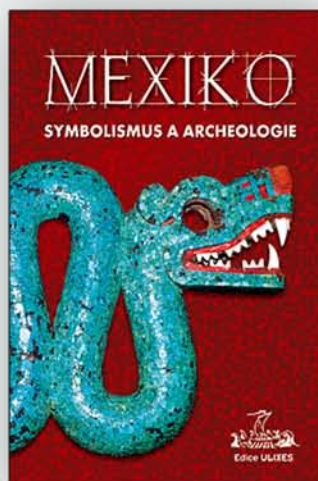
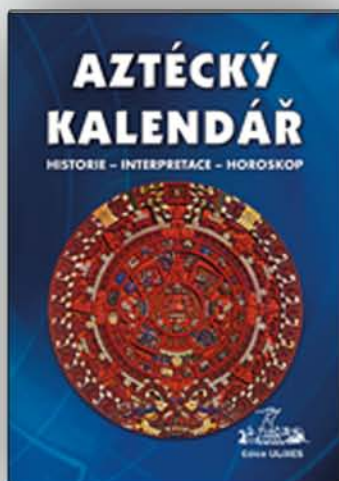
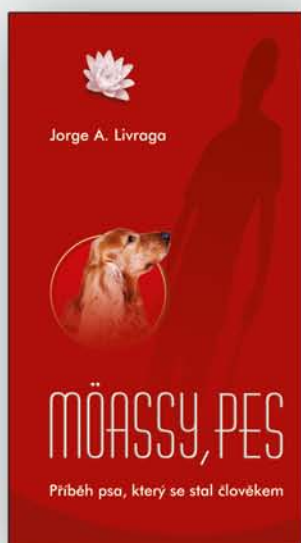
Milovníci experimentů si mohli vyzkoušet malý pokus – Teslův transformátor, který vyvolává jiskření reagující také na dotek lidské ruky. Tento malý pokus umožnil posluchačům pochopit, že naše tělo je také elektromagnetickým přístrojem a že prostřednictvím pozorování projevů některých zákonů elektřiny a magnetismu můžeme pochopit zákony našeho života.

Maxwellovy rovnice například říkají, že kolem vodiče, kterým prochází elektrický proud, vzniká magnetické pole. A měnící se magnetické pole zase vyvolává elektrický proud. Pokud použijeme analogii pro zákony našeho života, tak člověk, který je aktivní a pracuje s nadšením, přitahuje další lidi silou přátelství a lásky. Na druhou stranu, pokud něco děláme s láskou, tato energie dodává naší práci smysl i vytrvalost.

Je tedy vidět, že velcí vědci nás mohou inspirovat ke zkoumání přírodních zákonů i nás samotných. A na základě získaného poznání potom můžeme naplnit náš život smysluplným úsilím, které přináší štěstí.

KNIHY A REPRODUKCE ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ Z CELÉHO SVĚTA

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

ANTICKÉ POČÁTKY KOSMOLOGIE

Kosmologie je slovo řeckého původu, které označuje nauku o světě. V dnešní době je kosmologie exaktní vědou a zkoumá vznik, vývoj i budoucnost vesmíru. Je to velmi složitý vědní obor stojící na základech objevů teorie relativity, kvantové mechaniky, teorie superstrun a dalších poznatků moderní doby. Každá rozvinutá vědecká disciplína má ale svůj počátek. A ten bývá docela prostý. Většinou se jedná o nápad jednoho bystrého člověka zabývat se něčím, čemu dříve nebyla věnována pozornost. Jindy zase jiný hloubavý člověk přijde s převratným nápadem, jak přijít na kloub otázce, která tu čeká už celé věky. To je případ Eratosthena.

Eratosthenes byl všestranně vzdělaný řecký učenec, který žil ve třetím století před naším letopočtem v Alexandrii. Byl to matematik, zeměpisec, astronom, filozof i básník. Vzdělával se u zakladatele stoické filozofie Zenona z Kitia, studoval v Platonově Akademii, a později vedl slavnou alexandrijskou knihovnu. Jedna z věcí, jíž se proslavil, je geniálně jednoduchá metoda pro určení velikosti Země. Možná nám to nepřipadá jako něco výjimečného, ale díky těmto výpočtům se Řekům později podařilo překvapivě přesně určit i velikost Měsíce a jeho vzdálenost od Země. A odtud zase vedla cesta ke zjištění velikosti Slunce. To vše dalo starověkým učencům daleko lepší představu o tvaru, velikosti i pohybech vesmírných těles, než měl například Kolumbus při svých zámořských objevech, a to i přesto, že žil o šestnáct století později.

Už v dobách velkého filozofa Pythagora někteří vzdělanci tušili, že je Země kulatá. Aristoteles tuto domněnku potvrdil a jako jeden z klíčových argumentů uvedl fakt, že stín Země vrhaný na Měsíc při zatmění má

vždy kulatý tvar. Eratosthenes proto počítal s kulatým tvarem naší planety. Dále věděl, že v egyptském městě Asuán nevrhá polední slunce v době letního slunovratu žádné vertikální stíny, protože Asuán se nachází na obratníku Raka a při slunovratu je tam Slunce přímo v nadhlavníku. S těmito vědomostmi se rozhodl provést jednoduchý experiment, který nikoho jiného nenapadl. V den slunovratu zarazil v Alexandrii kolmo do země obyčejnou tyč. Pokud v Asuánu při slunovratu taková tyč v poledne nevrhá stín, bude ho vrhat v Alexandrii? Zjistil, že vrhá a naměřil sklon asi 7,2 uhlových stupňů, protože na rozdíl od Asuánu Slunce v Alexandrii neměl přímo nad hlavou.

Co z toho plyne? Pokud sluneční paprsky dopadají na Zemi pod stejným úhlem a ve stejnou dobu tyč v Alexandrii vrhá stín, kdežto tyč v Asuánu ne, musí to znamenat, že povrch Země je zakřivený. Pokud je úhlový rozdíl mezi délkou stínu v Alexandrii a Asuánu $7,2^\circ$, znamená to, že tato města jsou od sebe vzdálena $7,2^\circ$ na zemském glóbu. Vzdálenost obou měst stanovil Eratosthenes na pět tisíc stadií, což je asi osm set kilometrů. Potom mohl provést jednoduchý výpočet a zjistit obvod Země.

- $7,2^\circ$ je jedna padesátina z 360° (což představuje celý kruh neboli celý zemský glóbus)

- odtud víme, že naměřených 800 kilometrů odpovídá jedné padesátině obvodu Země

- vynásobíme-li 800 kilometrů číslem 50, získáme celý obvod Země o hodnotě 40 000 kilometrů (dnešní měření udávají hodnotu 40 075 km)

A tak jeden bystrý muž před 2 200 lety dokázal zjistit obvod Země jen s pomocí tyče a vlastního rozumu. Nebyla potřeba moderní technika, roky výzkumu ani nákladné vybavení. Geniální věci nebývají komplikované. Ostatně se říká, že v jednoduchosti je krása.

Ing. Martin Müller

KURZ SROVNÁVACÍ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Tento kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu.

PROČ JE KURZ UŽITEČNÝ?

- Abychom lépe poznali sebe sama: etické otázky jednotlivce;
- Abychom do svého života vložili hloubku a nadčasovost;
- Abychom pochopili okolnosti, v nichž žijeme: hledání spravedlnosti ve společnosti, soužití mezi lidmi;
- Abychom byli hlavními tvůrci lepší budoucnosti: význam dějin pro pochopení současnosti a toho jak dnes žít a aktivně vytvářet budoucnost.

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející důležité schopnosti člověka inspirovaná probíranými tématy.

TÉMATA KURZU

ČLOVĚK SÁM SE SEBOU - ZÁHADA ŽIVOTA

ČLOVĚK A JEHO PŘIROZENOST

TISÍCILETÁ INDIE

MOUDROST TIBETU

BUDDHISMUS

ČÍNA

EGYPT

ARISTOTELES

NEOPLATONIKOVÉ

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - ČLOVĚK A SOUŽITÍ

PLATONSKÁ TRADICE

ŘÍM A OBČANÉ SVĚTA

FORMY USPOŘÁDÁNÍ SPOLEČNOSTI

ČLOVĚK V PRŮBĚHU DĚJIN - MÝTUS A DĚJINY

STARODÁVNÉ VĚDY

www.akropolis.cz

KURZ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Kurz 13 x 2 hodiny

Kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu. Ty utvářejí opravdový pramen inspirace pro člověka, který si klade velké otázky a čelí osobním a společenským výzvám života. Je rozdělen do tří základních modulů: první se věnuje poznání o člověku samotném (Kdo jsem?), druhý jeho vztahu k ostatním lidem a schopnosti vzájemného soužití a poslední modul zkoumá stopy jednotlivce i lidstva napříč dějinami (Odkud přicházíme a kam směřujeme?).

HERKULES

Přednáška

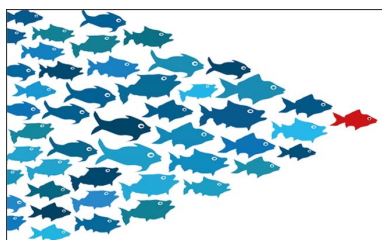
Hrdina Herkules vynikal nejen svými mimořádnými schopnostmi, ale i životem plným zdánlivě neřešitelných situací. Tak jako každý z nás denně bojuje se svými nedostatky, tak se i Herkules snažil napravit své chyby s použitím odvahy, vytrvalosti a důvtipu aplikovanými ve dvanácti pracích spojených symbolicky s dvanácti znameními zvěrokruhu.

ALCHYMIE, FILOZOFIE TRANSFORMACE

Přednáška s videoprojekcí

Alchymie je vědou, jejímž cílem je pochopit svět a člověka jako jeho součást. Snahou alchymistů bylo nalezení tzv. „kamene mudrců“. Klíčem je poznání a ovládnutí sebe sama skrze tři fáze alchymistického díla. Transformace olova ve zlato tak z psychologického hlediska symbolicky představuje rozvoj nejlepších potenciálů a vnitřních hodnot člověka.

ODVAHA VÉST A VEDENÍ SEBE SAMA

Přednáška

Vést sám sebe nebo vést druhé? Moudří vladaři a filozofové říkali, že to první podmiňuje to druhé. Proč je důležité začít vždy u sebe a co nám umožňuje vést ostatní? Jak se zbavit obav, že to nedokážeme? Jaké jsou typy vedení a jaké jsou naše vnitřní schopnosti vést? Odpovědět na tyto otázky nám pomůže moderní psychologie i velké osobnosti starověku.

KURZ DOBROVOLNICTVÍ

Zlepšit sebe, abychom mohli zlepšit svět

Kurz zahrnuje jak technické dovednosti, tak i filozofická témata týkající se jednotlivce a společnosti: První pomoc a civilní ochrana – Ekologie vnitřní a vnější – Etika a dobrovolnictví – Soužití a práce v týmu – Praktická cvičení z psychologie – Organizace a řízení času – Orientace a práce s mapou – Mimořádné situace. Celkem 15 bloků přednášek a cvičení po 2 výukových hodinách týdně + 4 praktická cvičení v přírodě.